

Erfaringer fra praksis på problemjord

Jens Richter Jungersen
JSJ – AGRO I/S



Layers



Search bar with magnifying glass icon

Google earth

Pandrup

55

559

515

549

E39

11

Brovst

Bakmollevej

Holjejen

Tranum Engevej

Tranumvej

Brogaardsvej

Centralgaardvej

Torpevej

Rogildvej

Kabylvej

Nørhalmvej

Milsted Landevej

Image © 2013 TerraMetrics

© 2013 Google

Image © 2013 Aerodata International Surveys

JSJ – AGRO I/S

- Driftsfællesskab
- 2350 ha fordelt med ca.
- 800 ha vinterhvede
- 300 ha brødrug
- 300 ha raps
- 425 ha vårbyg til fremavl
- 275 ha melkartofler
- 130 ha alm. rajgræs
- 120 ha juletræer



Jordbunds typer

- Jb 1 < 3 %
- Jb 2 40 %
- Jb 4 35 %
- Jb 6 20 %
- Jb 11 3 %

- 50 % silt
- 40 % ler
- 10 % sand



Jordbundstyper omkring Limfjorden

Der vil komme eksempler på dræning, udført i praksis på:

- **Sandjord**
- **Siltholdig jord**
- **Lerjord**
- **Gammel fjordbund**
- **Jorderne ligger i kote -0,5-3 meter over havet**

Metoder til dræning

Dræning i oplandet til Limfjorden lægges typisk på 20 meter og med 1-2 ‰ fald. Under helt specielle forhold lægges der i afstande på 10 – 15 meter.

Kædegraver der typisk bliver brugt til sand



Larvebåndsmaskine med L plov



- Larvebåndsmaskine med V plov



- Gravemaskine 12-15 tons med dræn kasse



Erfaring 1

1983

- Drænet med kædegraver
- 92 mm nøgen slange med fibertext og savsmuld
- Drænafstand 20 m

- Konklusion
 - Kædegraver er den værst tænkelige dræningsmaskine man kan bruge
 - 25 år efter er der savsmuld, der aldrig har været i nærheden af vand
 - Endvidere bliver siderne i dræn renden glittet



Erfaring 2

1984

- Drænet med gravemaskine og drænkasse
- 92 mm slange, fibertex og savsmuld
- Gravearbejdet gav masser af strukturændringer i jorden
- Kapacitet 1000 m om dagen med fantastisk effekt
- I dag er der stadig 75 % effekt på disse dræn



Erfaring 3

1995

- Drænet med L plov med dozer.
- Slangerne var 65 mm med Typar filter
- Kapaciteten er stor 5 - 10 km om dagen
- Billig dræning
- Desværre mange eksisterende lerrørsdræn ødelagt
- Effekt år
 - 1. God**
 - 2. Fornuftig**
 - 3. Nogenlunde**
 - 4. 25 % af år 1**



Erfaring 4

Sidst i 90erne

- Gravemaskine med drænkasse
- Slangerne var 92 mm og med Typar filter
- I dag er der stadig en rimelig effekt i disse dræn
- Denne dræntype er dyr ved etablering



Erfaring 5

2000

- Gravemaskine med drænkasse
- Slangerne var 92 mm og med fibertext i bunden og savsmuld
- Rigtig dyrt, men godt



Erfaring 6

2005

- Gravemaskine med drænkasse
- Slangerne var 80 mm belagt med filter (tæppedræn)
- PP 450 de var alt for tætte
- PP 700 mere åbent filter (bedre)
- PP 1000 meget åbent filter (rigtig godt)
- Ingen problemer med indtrængning af finsand



Erfaring 7

2009

- Gravemaskine med drænkasse
- Lerjord
- Slangerne er 80 mm nøgen slange med store slidser
- Fibertex i bunden og filtergrus ovenpå
- Rigtig god effekt
- Rimelig kapacitet og en dyr metode



Erfaring 8

2011

- Gravemaskine med nyudviklet drænkasse
- Nøgen slange og uden fibertex + (10% ekstra rør)
- Slangen bliver løftet lidt og ca. 2 cm filtergrus løber ind under slangen (3 m³ / 100m)
- Rigtig godt
- Fornuftig pris



Pris overslag

- Lavebåndsmaskine med V Plov
 - PP 1000 80mm ca. 17 kr. / m
 - + rendegraver og mand
- Larvebåndsmaskine med L Plov
 - 80mm med filtersand og fibertex ca. 18 kr. / m
 - + rendegraver, traktor med sandvogn og mand
- Gravemaskine med drænkasse (1000 m/dag)
 - 80mm med filtergrus ca. 19 kr. / m
 - + læsser, traktor med sandvogn og mand

Erfaringsgrundlag

Min erfaring gør, at jeg i en drænsituation vil følge nedenstående fremgangsmåde

- Grav et dybt hul pr 1-5 ha hvis man ikke kender marken
- Lav en teksturanalyse af jorden
- Undersøg om der findes gamle drænkort eller dræn
- Husk at reetablere gamle dræn
- Hvis det er muligt udfør kun dræn på tør jord
- Hvis der findes lavninger fyld grus helt til overflade
- Alle dræn dækkes ved udsigt til regn, for at undgå tilslemning

PP 1000 K



15 m³/døgn

Filtergrus K



14,9 m³/døgn

Filtersand L



13,4 m³/døgn

PP 1000 L



12,6 m³/døgn

PP 1000 V



11,3 m³/døgn

PP 1200 V



12,4 m³/døgn





















Konklusion dræn

Vi vil altid vedligeholde og lave forsøg med dræning, da dette er en nødvendig forudsætning for at opnå optimal drift af jorden. Det gælder alle afgrøder.

Ønskes der yderlig information omkring min praktiske erfaring omkring dræn kan jeg kontaktes via JSJ-AGRO'S hjemmeside eller på telefon 40509010.

Ønskes tilbud på drænslinger med og uden tæpper i alle størrelser kan jeg kontaktes på telefon 40509010.